

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 18. januar 2008
J. nr. 140-1

Erhvervs- og Færdselskontoret

Notat vedrørende den finske model for liberalisering af postmarkedet

Folketingets Europaudvalg har anmodet om en beskrivelse af den finske model for udformning af befordringspligten.

Nærværende notat beskriver adgangen til det finske postmarked, udformningen af befordringspligten samt markedssituationen på det finske postmarked.

Adgang til postmarkedet

Adgang til at drive postvirksomhed i Finland er betinget af en licens. Vilkårene for licensen fremgår af den finske postlov. Der er her opstillet en række krav, som virksomhederne skal opfylde. De væsentligste af disse krav omfatter blandt andet følgende forhold:

- Krav til virksomhederne om økonomisk soliditet og forskellige vandelskrav.
- Krav om at virksomheden som udgangspunkt lever op til samme kvalitetskrav, som gælder for den befordringspligtige virksomhed.
- Mulighed for at virksomheden i et vist omfang pålægges befordringspligt. Vurderingen foretages ud fra en konkret vurdering af virksomhedens økonomi og øvrige forhold. Forpligtelsen kan eksempelvis omfatte et krav om at dække et givent geografisk område.

Udover disse krav gælder der et krav for den postvirksomhed, som vil udbyde posttjenester, at der skal betales en afgift – en procentsats af indtægterne - til den finske statskasse. Dette følger af Postal Service Fee Act. Formålet med loven er at sikre befordringspligten i tyndt befolkede egne.

Betalingens størrelse afhænger af licensen – hvis licensen gælder områder med stor befolkningstæthed, kan betalingen udgøre op til 20 pct. af indtægterne. Forpligter licenstageren sig til at dække områder med lavere befolkningstæthed, falder afgiften tilsvarende.

Befordringspligten

Befordringspligten i Finland udføres af virksomheden Itella (tidligere Posten Finland). I oversigtsform ser de vigtigste elementer i befordringspligten således ud:

Oversigt over de væsentligst krav, der stilles til postomdelingen i Finland.

Omdelingsfrekvens	Postale ydelser	Postkvalitet	Posthuse og postkasser	Takstprincipper
5 dage	Breve op til 2 kg, pakker op til 10 kg (indenlandske) 30 kg (udenlandske)	Dag til dag levering: 95%	<i>Posthuse</i> Ét postbetjeningssted pr. byområde <i>Postkasser:</i> Postkasserne placeret indenfor "rimelig" afstand.	Enhedspris for A post Befordringspligtige forsendelser er omfattet af en efterfølgende priskontrol.

Markedssituationen:

Finland er på linie med Sverige og Norge karakteriseret ved at have en lav befolkningstæthed. Det gennemsnitlige antal forsendelser pr. husstand er forholdsvist højt, men mængden af almindelige breve har været faldende til fordel for andre (elektroniske) kommunikationsformer.

Ophævelsen af eneretten i Finland i 1994 indtil nu ikke har medført, at den befordringspligtige virksomhed er blevet udsat for konkurrence på brevområdet.

Der er reelt ikke konkurrence på det finske brevmarked, idet Itella i øjeblikket er den eneste postvirksomhed, der har en licens, hvilket formentlig skyldes, at forholdene for konkurrerende virksomheder ikke er tilstrækkeligt attraktive.

Det foreliggende postdirektivforslag indeholder bl.a. mulighed for at anvende en kompensationsfond, som postvirksomheder og/eller brugerne betaler til med henblik på at finansiere befordringspligten i f. eks. tyndt befolkede egne, hvis befordringspligten er en urimelig økonomisk byrde for den befordringspligtige virksomhed.

For de afgifter, der opkræves i henhold til postloven, er der imidlertid ikke nogen direkte sammenhæng med finansieringen af postmarkedet. I givet fald vil afgiften skulle indbetales til det finske finansministerium, og anvendelse af provenuet besluttet i henhold til den almindelige budgetprocedure i Finland. Ordningen kan derfor ikke karakteriseres som en finansieringsfond i den form, dette er omtalt i det foreliggende direktivforslag.

Agiften til det finske finansministerium har – i fravær af konkurrenter til den befordringspligtige virksomhed på det finske brevmarked – aldrig været opkrævet.

Side 3/3